

2011-05-15

Kongressuttalande angående nedskärningar av Personligt ombud

RSMH, Riksförbundet för Social och Mental Hälsa och Schizofreniförbundet, Intresseförbundet för personer med schizofreni och liknande psykoser, som båda håller sina kongresser under helgen 13-15 maj protesterar i detta gemensamma uttalande mot nedskärningar av verksamhet med Personligt ombud.

Patienter, brukare och anhöriga är överens om att inrättandet av Personligt ombud varit den mest betydelsefulla åtgärden för att förbättra vården och stödet till personer med psykiska funktionsnedsättningar under de senaste 15 åren.

Verksamhet med personligt ombud hotas nu av nedskärningar i flera av landets kommuner. Detta samtidigt som köerna aldrig varit så långa till personligt ombud. I Stockholms kommun planeras en halvering av den befintliga verksamheten utan att några konsekvensanalyser presenterats. Även i andra kommuner minskas personligt ombudsverksamhetens resurser.

Att skära ner på verksamhet med Personligt ombud är djupt olyckliga beslut som innebär att man förkastar brukare och anhörigas kunskap om vad som hjälper personer med psykiska funktionsnedsättningar. Det mänskliga stöd som våra organisationer medverkat till att bygga upp monteras nu ner. Många människor med svåra psykiska funktionsnedsättningar kommer att känna sig övergivna av samhället.

Nedskärningen är ett sabotage mot de nationella ambitioner som finns, att förbättra vård, stöd och rehabilitering för personer med psykisk ohälsa.

Ansvar för detta är kommunpolitikernas.

Schizofreniförbundets Kongress 2011

RSMH:s Kongress 2011

Bilaga med bakgrundsmaterial

Möjligheten till personligt ombud infördes genom 1995 års stora psykiatrireform. Bakom initiativet stod den samlade erfarenheten hos brukare och anhöriga i Sverige, förmedlade genom Schizofreniförbundet och RSMH. Genom gemensamma stiftelser i Stockholm (Parasoll) och Skåne (PO-Skåne), som på entreprenad utfört Personligt ombudsverksamhet, har vi bidragit till att utveckla och profilera verksamheten. Att ombuden har en fristående ställning från psykiatrin och socialtjänsten och endast arbetar på uppdrag av sin klient har varit viktiga principer för verksamheten. Det innebär bland annat att det är brukaren som avgör vad ombudet ska göra. Ombudens fristående ställning hotas av de pågående nedskärningarna som inte sällan leder till, att uppgiften som personligt ombud kombineras med andra arbetsuppgifter inom socialtjänsten.

Verksamheten har förstärkt brukarens ställning och inflytande över insatserna och förbättrat samordningen mellan vård- och servicegivare. Verksamheten har också inneburit en viktig avlastning för anhöriga som kunnat få vara just anhöriga, istället för att försöka fungera som lekmanakurator och ombud för sina anhöriga med psykisk funktionsnedsättning. Även insatsernas kvalitet har förbättrats. Utvärderingar har visat att verksamheten – ur ett samhällsperspektiv – varit kostnadseffektiv. De som haft personliga ombud har t.ex. behövt mindre sjukhusvård.

Våra organisationer har under alla år krävt att riksdagen och regeringen skall säkerställa och permanenta denna unika verksamhet, men efter femton år är personligt ombud fortfarande ett frivilligt åtagande för kommunerna.